

Sygn. akt IV CSK 413/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko D. G. i A. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 11 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 378/13,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego A.K. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2014 r. z powodu jej oczywistej zasadności „(art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 i 227 k.p.c. oraz art. 379 pkt 5 k.p.c.) z uwagi na okoliczność, iż w odniesieniu do jedynego faktu spornego pomiędzy stronami, a mianowicie okoliczności, czy doszło do wizyty Pozwanego A. K. u Powoda w Areszcie Śledczym w G. w dniu 18 września 2009 r. Sąd nie przeprowadził dowodów zawnioskowanych przez Powoda, jedynie ze względu na okoliczność, iż przeprowadzone w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji postępowanie dowodowe oraz stanowiska pozwanych przeczyły stanowisku zaprezentowanemu przez Powoda, jednocześnie Powód nie miał możliwości uczestniczenia w rozprawach, ani nie przydzielono mu pełnomocnika z urzędu, co w konsekwencji sprawiło, iż nie miał on możliwości obrony swoich praw”.

W odpowiedzi na skargę pozwany A. K. wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania bądź o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący obie przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c. oparł na tych samych okolicznościach, powołując się

na pominięcie przez Sądy obu instancji jego wniosków dowodowych oraz nieustanowienie mu pełnomocnika z urzędu, pomimo że każda z tych przyczyn ma niezależny charakter i wymaga odrębnego uzasadnienia.

Wbrew pogładowi powoda, w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod uwagę również z urzędu na podstawie art. 398¹³ § 1 k.p.c. W okolicznościach sprawy brak podstaw do twierdzenia, że skarżący został pozbawiony możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., nie wystąpiły także żadne inne przesłanki nieważności postępowania.

Co do nieważności postępowania, Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że ewentualne uchybienia sądów w zakresie postępowania dowodowego, w tym nieuzasadniona odmowa dopuszczenia dowodu objętego wnioskiem strony, nie świadczą o pozbawieniu strony możliwości obrony jej praw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1999 r., I CKN 632/99, niepubl. oraz wyroki tego Sądu z dnia 4 grudnia 2003 r., II CK 303/02, niepubl. i z dnia 21 stycznia 2009 r., II CSK 446/08, OSNC-ZD 2010, nr A, poz. 7). Także odmowa uwzględnienia przez sąd wniosku strony o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu i niezastępowanie jej przez takiego pełnomocnika w postępowaniu nie oznacza, że strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw, chyba że wystąpiłyby wyjątkowe okoliczności, które nie dotyczą niniejszej sprawy (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1999 r., II UKN 418/98, OSNP 2000, Nr 9, z dnia 21 marca 2013 r., II CSK 322/12, niepubl. oraz postanowienie z dnia 21 czerwca 2013 r., I CZ 51/13, niepubl.). Sam fakt nieuczestniczenia przez stronę pozbawioną wolności w rozprawie nie powoduje nieważności postępowania z przyczyny, o której mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c., co zostało trafnie stwierdzone przez Sąd drugiej instancji.

Nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji, na którą powód się powołał, nie stanowi przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania, przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., która dotyczy wyłącznie postępowania drugoinstancyjnego. Zarzucane uchybienia Sądu pierwszej instancji mogłyby ewentualnie być przedmiotem kontroli kasacyjnej, gdyby w podstawach skargi

zostały powołane stosowne przepisy o postępowaniu apelacyjnym, takie jednak nie zostały wskazane.

Z tych samych przyczyn nie można mówić o oczywistej zasadność skargi, (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Przekonanie o wystąpieniu tej przesłanki wymaga przedstawienia stosownej argumentacji prawnej, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Powód argumentacji takiej nie przytoczył, poprzestając na powieleniu skróconej wersji uzasadnienia podstaw.

Wobec niestwierdzenia żadnej z przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania ze skargi orzeczono stosownie do art. 98 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.